

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets president
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

21/4953-

2. desember 2021

Spørsmål nr 435 til skriftlig besvarelse – økonomisk effekt for de 11 kommunene som er med i statlig finansiert eldreomsorg for 2022

Jeg viser til brev av 22. november 2021 fra Stortingets president med følgende spørsmål:

Kva er effekten økonomisk for de 11 kommunane som er med i statleg finansiert eldreomsorg for 2022?

Begrunnelse:

I debatten om avslutning av prøveprosjektet eit år før tida har representanter for regjeringa gitt uttrykk for at den generelle veksten i kommuneøkonomien i tilleggsnummeret veger opp for dei økonomiske utfordringane disse kommunane fekk i fanget denne hausten. Eg ber derfor om ein tabell som viser differansen økonomisk disse kommunene opplever i 2022 fordi prosjektet blir avslutta eit år tidlegare samanlikna med tilførsel av midlar gjennom tilleggsnummeret.

Svar:

Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene har pågått siden 2016 og skulle opprinnelig vært avsluttet etter 3 år. Senere er forsøket utvidet i tid og i antall deltakende kommuner. I statsbudsjettet for 2022 (Prop. 1 S) foreslo den forrige regjeringen å avslutte forsøket ved utgangen av 2021. Dette er ett år tidligere enn forventet avslutning.

Statens utgifter i forsøket finansieres i hovedsak gjennom uttrekk fra Kommunal- og moderniseringsdepartementets rammer, tilsvarende netto driftsutgifter til omsorgstjenestene i deltakerkommunene. I tillegg er bevilgningen på Helse- og omsorgsdepartementets budsjett økt tilsvarende utgiftene kommunene hadde til ressurskrevende tjenester året før de kom med i forsøket. Forsøkskommunene får så av staten tildelt et rundsumtilskudd og tilskudd

etter aktivitet (vedtak) med fastsatte nasjonale priser. Deltakende kommuner mottar i tillegg et årlig inntekstpåslag svarende til 4 pst. av netto driftsutgifter til omsorgstjenestene.

4 kommuner (Selbu, Stjørdal, Bjørnafjorden og Lillesand) har deltatt i forsøket siden 2016. Indre Østfold har deltatt i finansieringsmodellen i 2021. Forsøket er i 2021 utvidet med ytterligere 6 nye kommuner. 4 av disse deltar i finansieringsmodellen fra 1.10.2021. Helsedirektoratet, som har ansvaret for gjennomføring av forsøket, opplyser at de økonomiske konsekvensene ved avslutning er størst for de 4 kommunene som har vært med i forsøket siden 2016.

I tabellen nedenfor vises tilskudd fra staten utover uttrekk og midler til ressurskrevende tjenester for de 4 kommunene i 2020. Siste linje i tabellen viser hva kommunene fikk i inntekstpåslag i 2020. Regnskapstall for 2021 foreligger først i 2022. Korreksjonsoppgjør for 4. kvartal 2021 for drift av omsorgstjenestene i forsøkskommune som deltar i finansieringsmodellen vil foreligge i februar 2022.

	Lillesand	Bjørnafjorden	Selbu	Stjørdal
Tilskudd utover uttrekk og midler til RKT, i 1000 kr.	39 574	138 661	7 077	35 310
Inntekstpåslag, i 1000 kr.	7 458	14 614	3 937	13 094

Fra 1. januar 2022 vil forsøkskommunene igjen motta rammefinansiering på lik linje med resten av landets kommuner. Som en nedtrappingsordning får kommunene 60 pst. av tildelt inntekstpåslag i 2022 og 40 pst. av tildelt inntekstpåslag i 2023. Ubrukte midler etter denne tildelingen kan benyttes i 2024. Samlet er det foreslått å bevilge om lag 86 mill. kroner for å dekke utbetaling av inntekstpåslag for 2022 til alle de 11 deltakende kommunene.

Det fremgår videre av tilskudsregelverket for forsøket at ubrukte midler fra den aktivitetsbaserte finansieringen skal være benyttet innen ett år etter at forsøket er avsluttet. Noen av kommunene har slike midler. I tilleggsnummeret til statsbudsjettet for 2022 foreslås det at kommunene får disponere disse midlene i ytterligere ett år, dvs. ut 2023. I tabellen nedenfor vises saldo i 1000 kr. for bundne fond pr. 31.12.20 for de fire kommunene som har deltatt i forsøket siden 2016. Etter det vi har fått opplyst fra Helsedirektoratet har Stjørdal kommune overført midler fra bundne fond til investeringer i 2020.*

	Lillesand	Bjørnafjorden	Selbu	Stjørdal*
Saldo bundne fond, i 1000 kr.	10 172	50 160	3 186	0

I regjeringens fremlagte tilleggsnummer øker kommunesektorens frie inntekter i 2022 med ytterligere 2,5 mrd. kroner, slik at disse til sammen utgjør 4,5 mrd. kroner i økning fra 2021. I

tillegg tilbakeføres 300 mill. kroner til ordningen med ressurskrevende tjenester som regjeringen Solberg hadde foreslått å stramme inn. Dette øker det økonomiske handlingsrommet for alle landets kommuner.

For disse fire kommunene anslåes det – med utgangspunkt i anslag på regnskap for 2021 – at de samlede endringene i kommunenes frie inntekter fra 2021 til 2022 er som angitt i tabellen under.

	Lillesand	Bjørnafjorden	Selbu	Stjørdal
Anslått nominelt regnskapsvekst fra 2021-2022, korrigert for oppgaveendringer og midlertidige bevilgninger	12,5 mill. kroner	38,5 mill. kroner	3,6 mill. kroner	41,6 mill. kroner

De økte midlene i tilskudd til ressurskrevende brukere kommer i tillegg. Disse midlene utbetales etterskuddsvis.

Med hilsen

Ingvild Kjerkol